

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

חלות קדושת הגוף של שתי

הלחם הבאים עם כבשי עצרת

< לדעת רבי אלעזר ברבי שמעון.

אין הלחם מתקדש קדושת הגוף, אלא אם כן [היה קיים בשעת השחיטה, וגם] נשלמה כל הקרבת הכבשים בהכשר, כלומר שנעשו כל עבודות הקרבן מהשחיטה ועד זריקת הדם בהכשר [לשמה].

שנאמר בעניין קרבנות הנזיר, "וְאֵת הָאֵילִל יַעֲשֶׂה זָבַח שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סֵל הַמִּצּוֹת", ללמד, שרק אחר שנעשו כל עבודותיו ["יעֲשֶׂה"], קדש סל המצות, אבל אם נעשית עבודה אחת שלא לשמה, לא קדש הלחם קדושת הגוף, ואין בו אלא קדושת דמים, שהוא ממון הקדש, [ואף על פי שאין הלחם קדוש אלא אחר כל העשיות, נזכר בכתוב "יעֲשֶׂה זָבַח", ללמד, שצריך שיהא הלחם קיים כבר בשעת הזביחה].

ומקרבנות הנזיר יש ללמוד, שהוא הדין לעניין כבשי עצרת, אין הלחם מתקדש אלא אם [היה קיים בשעת הזביחה, וגם] נשלמו כל העשיות בהכשר.

< ולדעת רבי.

הלחם מתקדש קדושת הגוף כבר בשחיטה, [ואם אחר כך גם נזרק הדם בהכשר, הלחם נאכל].

שנאמר בעניין קרבנות הנזיר, "וְאֵת הָאֵילִל יַעֲשֶׂה זָבַח שְׁלָמִים לַיהוָה עַל סֵל הַמִּצּוֹת", ללמד שעשיית [=עבודת] הזביחה היא מקדשת את הלחמים, ומקרבנות הנזיר יש ללמוד, שהוא הדין לעניין כבשי עצרת, שהלחם מתקדש בשעת הזביחה.

אבל כשלא היתה שחיטה בהכשר, [כגון שלא לשמה], לא נתקדש הלחם [ואפילו אם היתה אחר כך זריקה בהכשר].

וכשהיתה השחיטה בהכשר, אבל הזריקה לא היתה בהכשר, [כגון שלא לשמה] הלחם קדוש ואינו קדוש:

לדברי אביי – קדוש ואינו גמור. [כלומר בשעת השחיטה מתחילה קדושת הגוף לחול בלחם, אבל אינה נשלמת אלא בשעת הזריקה].

ולדברי רבא – קדוש ואינו נותר לכהנים. [כלומר בשעת השחיטה נשלמת כל חלות קדושת הגוף בלחם. אלא שהיתר אכילה בלבד תלוי בזריקה].

- לפירוש הראשון של רש"י, [שכתב עליו שהוא שיבוש גמור], דבר שלא נשלמה בו קדושת הגוף, אינו בר פדייה, [אבל אם יצא מהעזרה הוא נפסל אפילו אם רק התחילה לחול בו קדושת הגוף], ורק אחר שנשלמה בו קדושת הגוף הוא נעשה גם בר פדייה, וניתן לפדותו. ולפיכך,

לדברי אביי, לעניין פדיון, דעת רבי כדעת רבי אלעזר ברבי שמעון, שאחר השחיטה הלחם אינו בר פדייה, כי לדברי הכל לא נשלמה בו חלות קדושת הגוף. ולא נחלקו אלא לעניין פסול יוצא, שלדעת רבי, מאחר שהתחילה לחול בו קדושת הגוף, הוא נפסל ביציאה. ולדעת רבי אלעזר ברבי שמעון, מאחר שעדיין לא התחילה לחול בו קדושת הגוף, אינו נפסל ביציאה.

ולדברי רבא, אף לעניין פדיון נחלקו, שכן לדעת רבי, בשחיטה נשלמה בו חלות קדושת הגוף, והרי הוא בר פדיון.

- ולפירוש השני של רש"י, רק דבר שנשלמה בו קדושת הגוף, אינו יוצא לחולין, ואינו בר פדייה, אבל דבר שלא נשלמה בו קדושת הגוף הוא בר פדיון כדן דבר שאין בו אלא קדושת דמים. ולפיכך,

לדברי אביי, לעניין פדיון, דעת רבי כדעת רבי אלעזר ברבי שמעון, שאחר השחיטה, הלחם עודו בר פדייה, כי לדברי הכל לא נשלמה בו חלות קדושת הגוף. ולא נחלקו אלא לעניין פסול יוצא, שלדעת רבי, מאחר שהתחילה לחול בו קדושת הגוף, הוא נפסל ביציאה. ולדעת רבי אלעזר ברבי שמעון, מאחר שעדיין לא התחילה לחול בו קדושת הגוף, אינו נפסל ביציאה.

ולדברי רבא, אף לעניין פדיון נחלקו, שכן לדעת רבי, בשחיטה נשלמה בו חלות קדושת הגוף, ושוב אינו בר פדיון, ואין קדושתו נתפסת בדמים אחרים.

אכילת שתי הלחם כשהכבשים נשחטו

לשמים אבל דמם נזרק שלא לשמים

לדעת רבי אלעזר ברבי שמעון – אין הלחם מתקדש בשחיטה אלא בזריקה, ומאחר שלא נזרק הדם לשם שלמי ציבור, **לא נתקדש הלחם**, [כי כשנזרק הדם שלא לשמים, אינם עולים לשם חובה של שלמי ציבור, ואין שתי הלחם מתקדשים אלא עם שלמי ציבור, ולא עם קרבן אחר].

ולדעת רבי – אף על פי שהלחם מתקדש בשחיטה, **מכל מקום אינו ניתר לאכילה** אלא בשעת הזריקה, ומאחר שבזריקה שלא לשמה נשתנה הקרבן מהיות שלמי ציבור, שוב לא הותר הלחם באכילה.

ולדעת רבי עקיבא – **לדברי רב ששת**, דעת רבי עקיבא, שהלחם נידון כגוף הקרבן, [לעניין זריקת פיגול, שמועילה ללחם שיצא, כגוף הקרבן שלא יצא, ונעשה הלחם פיגול, כפי שיתבאר בעזה"י להלן], ולפיכך **יש להסתפק**, האם גם לקולא הלחם נידון כגוף הקרבן עצמו, וכשם שהקרבן עצמו כשר לאכילה, ככל הזבחים שנזבחו שלא לשמים, כך גם הלחם מותר באכילה, או שאין הלחם נידון כגוף הקרבן אלא לחומרא. **[אבל לדברי רב פפא להלן]**, לא אמר רבי עקיבא מעולם, שהלחם נידון כגוף הקרבן עצמו, ואין להסתפק בדבר, אלא **ודאי הוא שאין הלחם נאכל**.

אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים

קדשים קלים, ממון בעלים הם, ולא ממון גבוה, ולפיכך אין בהן דין מעילה, אלא באימורים, ואחר זריקת הדם, שאז הותרו האימורים להקרבה לגבוה, ונעשו ממון גבוה, ונאמר, "כָּל חֶלֶב לַה'", לרבות אימורי קדשים קלים לדין מעילה.

ואם יצאו האימורים חוץ לעזרה קודם זריקת הדם, נפסלו. ולפיכך,

לדעת רבי אליעזר – מעתה אף אם נזרק הדם, אין בהם דין מעילה, כי בזריקה הזו לא הותרו להקרבה לגבוה, ואם כן אינם נחשבים כממון גבוה, וכשם שאם נזרק הדם בהכשר לא הותרו, [כאימורים שלא יצאו], כך אם נזרק הדם במחשבת פיגול, לא נתפגלו, [כאימורים שלא יצאו], וכן אם נותרו, אין בהן דין נותר, ואם נטמאו אין בהם דין טומאה [של קדשים], כי מאחר שיצאו, אינם נחשבים עוד כאימורי קרבן, ואין הזריקה מועילה להם [= אין זריקה מועלת ליוצא].

ולדעת רבי עקיבא – אף על פי שכשיצאו אימורי קדשים קלים, הם נפסלים ושוב אינם קרבים בעצמם, מכל מקום כשנזרק הדם עליהם הם קדושים קדושת הגוף, כאימורים שלא יצאו, ולכן **יש בהם דין מעילה**, וכמו כן אם נזרק הדם במחשבת פיגול, הם מתפגלים כדין אימורים שלא יצאו, וכן אם נזרק הדם בהכשר, ואחר כך נותרו למחר, דינם כנותר, וכן אם נטמאו, דינם כאימורי קדשים שנטמאו, כי לעניין זה, הזריקה מכשירה את האימורים אף על פי שיצאו, [=הזריקה מועלת ליוצא].

מחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא בעניין שתי הלחם שיצאו בין שחיטה לזריקה וזרק דם הכבשים במחשבת פיגול [=אכילה חוץ לזמנו]

כשיצאו שתי הלחם בין שחיטה לזריקה ונזרק דם הכבשים במחשבת פיגול [הכבשים עצמם נתפגלו בוודאי אבל] נחלקו חכמים בדין שתי הלחם.

לדעת רבי אליעזר – שתי הלחם לא נתפגלו ואינם ככבשים.

ולדעת רבי עקיבא – שתי הלחם נתפגלו ככבשים.

ונחלקו אמוראים בביאור המחלוקת הזו.

א. דברי רב ששת.

לדעת שני התנאים הללו, שתי הלחם מתקדשים בשחיטה [כדעת רבי], ולפיכך הם נפסלים ביציאה, ובזה נחלקו,

לדעת רבי אליעזר – מאחר שיצאו שתי הלחם, ונפסלו, שוב אין הזריקה מועילה להם, ואינם נעשים פיגול, כי אינם כשתי הלחם שנזרק עליהם דם הכבשים במחשבת פיגול.

ולדעת רבי עקיבא – אף על פי שיצאו שתי הלחם, ונפסלו, מכל מקום, מאחר שכלל בידו, שזריקה מועלת ליוצא, כשנזרק הדם במחשבת פיגול, הרי הוא כנזרק על מה שבפנים ועל מה שבחוץ בשווה, ומאחר שהזריקה מועלת ליוצא, לעניין זה אין היציאה נחשבת כפסול, והזריקה היא זריקה גמורה בהכשר, ומאחר שהיתה במחשבת פיגול,

נתפגל מה שבחוץ ומה שבפנים בשווה.

[וכל זה כדעת רבי, ששחיטת הכבשים מקדשת את שתי הלחם, אבל לדעת רבי אלעזר ברבי שמעון, שהזריקה מקדשת את שתי הלחם, ולא השחיטה, אם חזרו ונכנסו קודם הזריקה, בשעת הזריקה הם מתפגלים, ואם לא חזרו, אלא נשארו בחוץ בשעת הזריקה, אינם מתקדשים כלל להיות שתי הלחם].

ב. דברי רב פפא.

לדעת שני התנאים הללו, אם יצא הלחם קודם הזריקה, והיה בחוץ בשעת הזריקה, לא נתפגל הלחם, כי אפילו רבי עקיבא לא אמר, שהזריקה מועלת ליוצא, אלא כשהוא חלק מגוף הקרבן, אבל כשהוא דבר אחר, כשתי הלחם שאינם מגוף הכבשים, אין זריקת דמם עולה ללחם אחר שיצא.

ומחלוקתם היא כשחזר הלחם ונכנס קודם זריקת הדם,

דעת רבי אליעזר כדעת רבי – שהלחם מתקדש בשעת השחיטה, ואם כן כשיצא נפסל, ומעתה שוב אינו מתפגל, כי אין פיגול אלא בדבר שאין בו פסול אחר.

ודעת רבי עקיבא כדעת רבי אלעזר ברבי שמעון – שהלחם אינו מתקדש אלא בשעת הזריקה, ואם כן עד עתה לא נפסל כלל ביציאה, ועתה כשהוא בפנים ונזרק הדם במחשבת פיגול, נתפגל הלחם עם הכבשים.

זריקת פיגול

כבר נתבאר, שאין מעילה בקדשים קלים, אלא באימוריהם משעת זריקת הדם, שאז נעשו האימורים חלק גבוה. ולעומת זאת בקדשי קדשים יש מעילה, ואין בהם היתר להדיוט, אלא בבשר משעת זריקת הדם, שאז נעשה הבשר חלק הדיוט לאכילה.

ולדעת רב גידל אמר רב, רק זריקה כשרה מועילה לדברים הללו, [להביא דין מעילה לאימורי קדשים קלים, ולהוציא מידי מעילה בשר קדשי קדשים], אבל זריקת פיגול, אינה מועילה לזה, כי מאחר שבכך הקרבן נעשה פיגול, אינה מועילה לאימורי קדשים קלים להיות קרבים לחלק גבוה. ואינה מועילה לבשר קדשי קדשים להיות מותר לאכילת הדיוט, ואם כן דינם כבתחילה, [קדשים קלים ממון הדיוט בלא מעילה. וקדשי קדשים ממון גבוה במעילה].

ולפי דברי רב גידל הללו, יש לדחות את דברי רב פפא, שביאר [לעיל], שלדעת רבי עקיבא, לחמי תודה מתקדשים בשעת הזריקה, ואם היתה הזריקה במחשבת פיגול, הם מתפגלים עמה, שכן לדברי רב גידל, זריקת פיגול אינה מועילה לקדש את הלחם, מאחר שאינה מתירה אותו.

ומכל מקום, אין להקשות על דברי רב פפא, כי דברי רב גידל דחויים הם, כמבואר במסכת מעילה.

כבשי עצרת ששחטם לשמם ואבד הלחם

כבר נתבאר, שאם היה הלחם בשעת שחיטת הכבשים, הוזקו זה לזה, ואם אבד אחד מהם, הוא מעכב את חבירו מלהיקרב, ולפיכך, אם אבד הלחם, אין להקריב את הכבשים לשם שלמי ציבור, ואם קרבו הם פסולים.

ונסתפק רבי ירמיה, האם ניתן להקריבם שלא לשמם, שבכך יהיו מותרים באכילה, כדין כל הזבחים שנזבחו שלא לשמם שהם כשרים.

ואמר רבי זירא, שאינם ניתנים באכילה, אף אם יזרק דמם שלא לשמם, כי לא אמרו שזבחים שנזבחו שלא לשמם כשרים, אלא כשהם היו כשרים אם היו נזבחים לשמם, אבל לא מצינו דבר, שנראה להיות קרב לשמו, ונשחט לשמו, ונדחה מלהיות כשר לשמו, [כשלמי ציבור, שנראו להיות קרבים, ונשחטו לשמם, ונדחו על ידי הזריקה], ויהיה כשר שלא לשמו, [חוץ מתודה, שנראתה להיות קרבה, ונשחטה לשמה, ונדחתה, על ידי שנפרס לחמה, שהיא כשרה לשם שלמים, כי היא קרויה שלמים].

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

לתרומות והנצחות:

הורביץ. בנק פאגי (52). סניף 183. חשבון 654248